

## דף ע.

עין משפט א.

יו"ד סימן קכט פנייה יד

עין בסעיף הקודם

עין משפט ב.

יו"ד סימן קכח פנייה ג.

ג. בית ישראל ועכו"ם הניחו יינם בתוכו, ונכנס העכו"ם וסגר עליו הדלת אחריו במנעול<sup>א</sup> מבפנים שאם בא ישראל ליכנס אינו יכול להכנס שלא מדעת העכו"ם היין אסור.

ואם היו נקבים בדלת שישראל יכול להסתכל ולראות משם, כל החביות מותרות בשתיה אפי' הן פתוחות, ואם לאו את שיכול לראות דרך הנקב מותר והשאר אסור בהנאה אפי' חביות סתומות<sup>ב</sup> אם שהה העכו"ם כדי שיפתח ויגוף פי' שיעשה מגופה אחרת ותתייבש, ואפי' היה ישראל דר באותו בית<sup>ד</sup>.

עין משפט ג.

יו"ד סימן קכט פנייה ט

ט. יא. בית שיש לישראל בו יין והעכו"ם דר למטה והישראל למעלה בעליה וארובה מקשרת בין העליה לבית, ויצאו שניהם לכבוד חתן או הדומה בבהלה וחזר העכו"ם וסגר הדלת עליו ואח"כ בא הישראל אע"פ שאין לישראל מעבר אלא דרך הגוי היין מותר שהגוי סבר שהישראל כבר קדמו<sup>ה</sup>.

הגה: ודוקא יצאו בבהלה שאז לא דיקדק יפה בכניסת הישראל אבל שלא

ב. ודוקא שידוע שנעלו עליו מבפנים אבל אם אין ידוע שנעלו אע"פ שיש מנעול בפנים אין אוסרים מספק, כ"כ הב"י בשם הרשב"א. והיינו ביום אבל בלילה אמרינן מסתמא נעלו עליו. ט"ז ס"ק ה'.

ג. שיכול לומר ישן הייתי וע"כ לא פתחתי לך. ט"ז ס"ק ו'.

ד. מאחר ויש לעכו"ם שייכות באותו בית. ש"ך.

ה. לפ"ז אם הגוי ראה הישראל בשוק לפני שהוא נכנס לביתו גם ביצאו בבהלה אם הגוי סגר אחריו היין אסור. ט"ז.

## בבהלה היין אסור<sup>1</sup>.

עין משפט ד.ה.

יו"ד סימן קכח פעיף ד.ה.

ד. בית שאין בו אלא יינו של ישראל ונמצא עכו"ם בתוכו אם אין הדלת נעול מותר בשתייה<sup>2</sup>, ואם הוא נעול במפתח מבפנים אם אינו נתפס על זה כגנב אסור בהנאה ואם הוא נתפס על זה כגנב<sup>3</sup> על הכניסה מותר בשתייה.

הגה: י"א דבזמן הזה שאין העכו"ם מנסכין לע"ז אפי' אינו נתפס כגנב מותר אא"כ יש לחוש שנגעו לשנות ממנו<sup>4</sup> או להנאה אחרת.

ה. היו בשוק חביות יין ונמצא עכו"ם ביניהם אם הוא חלש שאימת שלטונות העיר עליו ואם ימצאוהו נוגע בהם נתפס כגנב מותר<sup>5</sup> היין בשתייה ואם אין אימת השלטון עליו הרי היין אסור בהנאה.

יו"ד סימן קכט פעיף ה

ז. המוסר מפתח חנותו לעכו"ם היין שבו מותר, אפי' לא נשאר שום יהודי בעיר, ואפי' הודיעו שהוא מפליג שלא מסר לו אלא שמירת המפתח והוא מפחד<sup>6</sup> ליכנס שם. ויש מי שאומר שלא התירו אלא כשאינו יודע שהוא מפליג<sup>7</sup> אז מותר אפי' מצאו שנכנס לחנות אבל אם הודיעו שמפליג ונתפס בין על הכניסה לחנות בין על הנגיעה

1. ב"י בשם הרמב"ם.

2. אע"פ שאינו נתפס כגנב על הכניסה מ"מ מפחד שמא יבא הישראל ויראהו נוגע ביין, והוא שהעכו"ם יודע שמגעו אוסר לישראל יינו דאי לאו הכי לא מפחד. ש"ך ס"ק י"א.

3. היינו שאם ימצאוהו יהיה נתפס כגנב דאז מפחד לנגוע בו.

4. ובהנאה מותר במקום הפסד בזה"ז כדלעיל בסי' קכ"ג. ש"ך ס"ק י"ג.

5. מעובדא דההוא כרבא בע"ז דף ס"א וכפי' רש"י והרא"ש והרשב"א.

6. ואפי' אין ישראלים בעיר משום דמעובדי כוכבים אחרים מירתת, ואפי' מסר לו המפתח סתם אמרינן דלא מסר לו אלא שמירת המפתח בלבד ולא בעינן שיאמר לו בפירוש אחוז במפתח זה עד שאני אבא. ט"ז ס"ק י"א.

7. טור בשם הרמב"ן.

**אסור מ.**

**הגה:** ויש להקל כסברא הראשונה<sup>ג</sup>. ואם עבר העכו"ם ונכנס שם אם נתפס כגנב מותר ואם אינו נתפס כגנב ויש לו התנצלות מדוע נכנס אסור, ודוקא אם סגר הדלת עליו במנעול ואין סדק בדלת<sup>ה</sup> שיכולים לראות משם אבל אם הדלת פתוחה בלי מנעול מותר.

**הגה:** אם העכו"ם אינו מפחד כגון עבדי המושל הכל אסור אם אין לו סימן שלא נגעו ביין.

עין משפט ו. יו"ד סימן קכט סעיף ז

**ז. ט.** ישראל ועכו"ם שהיו יושבין ושותים יין ושמע הישראל שקורין לביהכנ"ס והלך, אם שהה כדי שיסיר המגופה כולה ויחזירנה גם היין שבסתומות אסור<sup>ע</sup>.

עין משפט ז.ז. יו"ד סימן קכט סעיף ו

**ח. א.** ישראל ועכו"ם שהיו בספינה ושמע הישראל תקיעת שופר שנכנסת שבת, ונכנס הישראל לעיר והניח היין שבספינה עם העכו"ם, אם יש דרך עקלתון שיכול לבוא שם הישראל פתאום ואין שם אלא עכו"ם אחד היין מותר<sup>פ</sup> אפי' שיש בינו ובין הספינה יותר מאלפים אמה שאין אנו בעיניהם בחזקת שומרי שבת כראוי.

**מ.** כך פירש הש"ך בס"ק ט"ז את דברי השו"ע ותמה על הב"ח שפירש רק בנתפס כגנב על הכניסה ולא על הנגיעה ע"ש.

**נ.** והיא דעת ר"ח וריב"ש ותרומת הדשן ורשב"א.

**ס.** ודוקא ביום ולא בלילה דבזה גם סדק בדלת לא יועיל. ש"ך ס"ק י"ח.

**ע.** ובהפסד מרובה מותר גם בשהה זמן כדי שיסיר המגופה לפי מש"כ הרמ"א בסוף סעיף א'. כ"כ הט"ז.

**פ.** מע"ז דף ע'. וטור בשם הרשב"א. ואפי' היין פתוח מותר משום דחושב הגוי כשיזכור מיינו יבא מיד ואע"ג דבסעיף א' בהודיעו שהוא מפליג אסור דשם שאני שניחם עצמו בהליכתו ולא מפחד. כ"כ הט"ז.

עין משפט ט.

או"ח סימן רסו סעיף ז

ח. אם אין עמו אף אחד מאלו יטלטלנו פחות פחות מד' אמות ז, ודוקא כיסו או מציאה שבאה לידו קודם שבת, אבל אם לא באה לידו לפני שבת ק אסור.

עין משפט י.

יו"ד סימן קכט סעיף י

יב. עכו"ם ששמע קול אריה או כדומה ומפחד ונחבא בין חביות היין וסגר הדלת אחריו מותרות ר אפי' הן פתוחות שחושש שמא עוד ישראל אחר נחבא גם הוא בין החביות ומפחד לנגוע.

עין משפט כ.

יו"ד סימן קכט סעיף יא

יג. גנבים שנכנסו למרתף ופתחו חביות יין אם רוב גנבי העיר עכו"ם היין אסור ואם רוב גנבי העיר ישראל מותר ש ואם רוב גנבי העיר ישמעאלים אסור בשתיה ת ומותר בהנאה.

יד. אם יש ליהודים שכונה משלהם שאין דרך עכו"ם מפסיקה אותה, הולכים אחר רוב גנבי השכונה א אע"פ שרוב העיר עכו"ם. ובמקום

ז. דהתירו חז"ל בזה בקושי דאל"כ יבא לטלטלו ד' אמות בר"ה. אבל מרשות היחיד לכרמלית וכ"ש לר"ה דהאיסור הוא משום הוצאה ולא רק משום טילטול, אסור אפי' בחצי אמה, ט"ז ס"ק ד'. וע"כ המוציאים תינוק למולו בפחות מד' אמות לא יפה הם עושים דמ"מ יש איסור מרשות היחיד לרחוב שהוא כרמלית אלא יוציאנו מרה"י לכרמלית ע"י אינו יהודי, ואח"כ יטלטלנו הישראל בפחות מד' אמות, ט"ז ס"ק ד'. וכתב רי"ו דבכל ד' אמות צריך לשבת ולא מהני עמידה במקום, ט"ז ס"ק ד' מב"י, אבל מהטור בסי' שמ"ח משמע דהעמידה ג"כ מועילה וא"צ דוקא לשבת כל ד' אמות, ויש לזהר בזה כיון שיש בזה מחלוקת, ואם מעביר מחבירו וחבירו לחבירו א"צ לשבת כל ד' אמות דבכל אחד הוי מעשה חדש, ט"ז ס"ק ד'.

ק. והרמב"ם בפ' כ' מתיר גם בבאו לידו אחר החשיכה ועיין בכה"ח אות ל"ז.

ר. ואפי' אם נתפס עליו כגנב מותרות, כ"כ הטור. והוא מגמ' ע"ז דף ע'.

ש. מעובדא דפומבדיתא בגמ' שם דף ע' דהולכים אחר רוב גנבי העיר.

ת. דלא עובדי ע"ז הם וה"ה שאר עכו"ם בזה"ז. ש"ך ס"ק כ"ה. ואסור רק בשתייה משום חתנות אבל אין בו דין י"נ לאסור אותו בהנאה.

א. טור מהרשב"א בת"ה, והרא"ה בב"ה הקשה על הרשב"א הרי קימ"ל רוב וקרוב הולכים אחר הרוב וא"כ היה צריך ללכת אחר רוב העיר ותירץ דלא אמרינן כן אלא כשהמיעוט אינו מובדל בפני עצמו אבל במיעוט מובדל בטל רוב העיר. ט"ז ס"ק י"ז.

שרגילים להצניע ממון בין החביות אפי' אם רוב גנבי העיר עכו"ם היין מותר דשמא לא באו אלא על הממון וכשפתחו וראו שהוא יין לא נגעו בו.<sup>ב</sup>

**הגה:** וכל זה שראינו ריעותא שהיו סתומות וכעת פתוחות אבל אם היו סתומות ונמצאו כולם סתומות או שהיו כולם פתוחות ולא נמצא בהם ריעותא הכל מותר.<sup>ג</sup> גם ברוב גנבים עכו"ם, דסתם גנב אינו לוקח יין.<sup>ד</sup> אם היה במקצת ריעותא ונפתחו האחרים שאין אנו רואים בהם ריעותא הכל מותר.

**הגה:** וי"א דכל זה מיירי שיש גנבים ידועים מעכו"ם בעיר אבל אם אינם ידועים וישנו גנב ישראל ידוע תולין בישראל הידוע ומותר היין.

## דף ע:

יו"ד סימן קכח סעיף ב

עין משפט א.

**ב.** עכו"ם שנמצא בבית שבו יין אם יש לו מלוה על אותו יין כגון שעשאו אפותיקי או שמשכן אותו הישראל לעכו"ם היין אסור.<sup>ה</sup>, ואפי' היה היין חתום בחותם אחד.<sup>ו</sup>, אבל אם אין לו מלוה על היין עצמו

והרשב"א כתב לתרץ כיון שנמצא בתוך השכונה עצמה שאני. והב"ח כתב דבמקום הפסד מרובה יש להתיר אפי' דרך עכו"ם מפסיקה בשכונה אם הדלתות נעולות כלילה. והט"ז והש"ך כתבו דאם נעולות כלילה אפי' בהפסד מועט יש להתיר גם בדרך עכו"ם עוברת בשכונה, ע"ש.

**ב.** כתב הט"ז בס"ק י"ט דעכשיו שאנו מקילין בסתם יינם במגע ע"י דבר אחר מותר גם אם נגעו בו בקנה כיון שלא נתכוון למגע יין רק לחפש הממון, וכמו בסי' קכ"ד סעיף כ"ד והוסיף דאפי' נגעו ביד עצמו בזה היה נראה להתיר אלא שאין להקל כ"כ.

**ג.** ב"י בשם הריב"ש בסי' תכ"ד.

**ד.** דגנבים כסתם חיל בשעת מלחמה, כמו בסעיף ב'. ש"ך ס"ק כ"ט.

**ה.** ממשנה בע"ז דף ס', וכדמפרש שמואל שם וכפירוש רש"י, והיינו שעשאו אפותיקי מפורש או משכנו סתם.

**ו.** כ"כ הרשב"א דכל היכא דלא מפחד אסור עד שיהיו ב' חותמות, ולפי מש"כ הרמ"א בסי' ק"ל סעיף ב' דבדיעבד מספיק חותם אחד אפי' במפקיד א"כ כ"ש כאן ומה שסתם כאן כדברי המחבר משום שסמך עצמו על סי' ק"ל דשם עיקר מקומו. כ"כ הט"ז בס"ק ב', והש"ך בס"ק ו'.

אע"פ שיש לו מלוה על ישראל בעל היין והגיע זמן המלוה מותר, ואפי' שהעכו"ם היה עומד בצד היין סמוך לו ממש, אפי' אין ביינן שום חותם<sup>ז</sup> מכיון שהעכו"ם יודע שיפסיד ישראל יינו ירא ליגע בו, ואפי' נמצא בידו קצף שרגיל לעלות על היין.

הגה: נמצא בידו הברזא אין אומרים שמעצמו נפל והעכו"ם הגביהו דתלינן רק בדבר הרגיל<sup>ח</sup>.

יו"ד סימן קכט סעיף ה

עין משפט ב.

ה. ז. המוסר מפתח חנותו לעכו"ם היין שבו מותר, אפי' לא נשאר שום יהודי בעיר, ואפי' הודיעו שהוא מפליג שלא מסר לו אלא שמירת המפתח והוא מפחד<sup>ט</sup> ליכנס שם. ויש מי שאומר שלא התירו אלא כשאינו יודע שהוא מפליג<sup>י</sup> אז מותר אפי' מצאו שנכנס לחנות אבל אם הודיעו שמפליג ונתפס בין על הכניסה לחנות בין על הנגיעה אסור<sup>כ</sup>.

הגה: ויש להקל כסברא הראשונה<sup>ל</sup>. ואם עבר העכו"ם ונכנס שם אם נתפס כגנב מותר ואם אינו נתפס כגנב ויש לו התנצלות מדוע נכנס אסור, ודוקא אם סגר הדלת עליו במנעול ואין סדק בדלת<sup>מ</sup> שיכולים לראות משם אבל אם הדלת פתוחה בלי מנעול מותר.

הגה: אם העכו"ם אינו מפחד כגון עבדי המושל הכל אסור אם אין לו סימן

ז. ואפי' החביות פתוחות, כ"כ הרשב"א. וכתב הב"ח דוקא בבית פתוחה לר"ה וישראלים עוברים שם דאי בלא"ה לא מפחד. ש"ך ס"ק ז'.

ח. וכתב הש"ך לדין בזה"ז מותר אף בשתייה במקום הפסד אף כנגע בו משום דהוי מגע עכו"ם ע"י דבר אחר ושלא בכוונה כדלעיל בס"י קכ"ד סעיף כ"ד ברמ"א, והט"ז חולק עליו.

ט. ואפי' אין ישראלים בעיר משום דמעובדי כוכבים אחרים מירתת, ואפי' מסר לו המפתח סתם אמרינן דלא מסר לו אלא שמירת המפתח בלבד ולא בעינן שיאמר לו בפירוש אחוז במפתח זה עד שאני אבא. ט"ז ס"ק י"א.

י. טור בשם הרמב"ן.

כ. כך פירש הש"ך בס"ק ט"ז את דברי השו"ע ותמה על הב"ח שפירש רק בנתפס כגנב על הכניסה ולא על הנגיעה ע"ש.

ל. והיא דעת ר"ח וריב"ש ותרומת הדשן ורשב"א.

מ. ודוקא ביום ולא בלילה דבזה גם סדק בדלת לא יועיל. ש"ך ס"ק י"ח.

שלא נגעו ביין.

עין משפט ד. יו"ד סימן קכט פעיף מז

מז. יז. בכל מקום שהעכו"ם נתפס עליו כגנב אין חוששין שמא נגע ע"כ חצר שחלוקה רק בראשי יתירות בין ישראל והעכו"ם מותר לישראל להניח חביותיו של יין סמוך לחלקו של העכו"ם, ואפי' בתוך פישוט ידיו מותרות<sup>1</sup>, וכן גגו של ישראל למעלה מגגו של עכו"ם ג"כ מותר לישראל להניח חביותיו בסמוך ואין חוששין.

עין משפט י. יו"ד סימן קכט פעיף יב

יב. טו. חיל שנכנס לעיר ונכנס לבית ישראל בשעת שלום והחביות פתוחות אפי' הן פקוקות אסורות<sup>2</sup> ואם הם סתומות במגופה של טיט מותרות. ואם זה בשעת מלחמה<sup>3</sup> אלו ואלו מותרות, ודוקא פתוחות מתחילתן אבל סתומות ונפתחו חוששין להם<sup>4</sup>.

ג. מימרא דרב ור' יוחנן שם בדף ע', ואם הגגות חלוקים בגבהים א"צ גם שיהיו חלוקים ביתדות, כ"כ הט"ז בס"ק כ"ה על דברי השו"ע.  
 ס. ממשנה שם. ופקוקות כפתוחות דמי כשמחזיר הפקק לא משום הפחד אלא משום אורחא דמילתא להחזיר הפקק. אבל סתומות מותרות שזה ראייה שלא פתחום שאם פתחום לא היו מחזירים המגופה להם דאין אימת אדם עליהם. ש"ך ס"ק ל'.  
 ע. בין חיל של אותה מדינה בין של מדינה אחרת. ב"י, דטרודים הם.  
 פ. כ"כ הר"ן שם, וכמו בסעיף י"א בהרמ"א. וכתב הט"ז דתמוה מדוע לא נאמר שבאו בשביל ממון שהרי בשעת מלחמה הוא. ותירץ דצ"ל כאן מיירי במקום שאין רגילין להצניע ממון בין חביות היין ע"ש.